

جمعه ایرتسی — ۱ آگستوس ۱۳۴۱

ایگنجی سنه — نومرو ۴۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

اورخان بك خاندنه

ایگنجی قاتده

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملکی تحریک

آبونه شرائطی :

سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵

فوق العاده نه چهلر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشدر .

مجموعه من هیئتتجه

طبعی تدبیر ایدلمین

آثار اعاده ایدلمز.

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونلری میبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعده

آمریقا دعوای مناسبتیه

اولکی هفته آمریقانک «تنهس» حکومتک «دوهیتون» شهرنده کین «انجیل-داروه» دعوای هان بوتون استانبول مطبوعاتی مشغول ایندی. آکلاسیلان دین پردهسی آلتندکی کری وابدال اجتماعلردن اوقادار ایگرفش وواصاغشزکه بوکا مثال نژده برحادثه اولسه سیکرلرمز هان آجیمغه باشلاپور.

بو تیقف و حساسیته دهانی زمان محتاج اولدیغیزه هیچ شبهه ایتمک. بالکیز آمریقاده کی معلوم دعوا، برقم دعواوکیلاریله غزته جیلرک کوستردکری کی ده فورم دورنده کی ماهیته بر دین و علم مجادله سیمیدر؟ یوسفه هر هانکی برقتش ویا دلهلردن بعضیلرینک شکایتی اوزرینه بر معلم محکمه بدوشش اوله سیمیدر. غزتهلر دعوانک منشأ و محرک ری هیچ ذکر ایتمه دکری ایچون مسئلهی اساسی برصورتده حاکم ایتمک امکان اولیور. غزتهلرک افاده سنه باقیلریسه «تنهس» حکومتک قانون اساسیسنده ویا بوکا مثال احکام اداریه سنده انجیل فصلریه مخالف، نظریه لر اوزرنده معلملرک اصرار و بولنری بر عقیده یا به حق طرزده تلقین ایتمه مملری مصرح ایشت. بوسراحت حقیقه موجود ایسه «تنهس» محیطنک سوئه فکریه سی شایان دقت اولاییلر؛ و بویله بر قانون و محیط ایچنده معلمک داروهون نظریه سی اوزرنده اصرار ایتمه سی پک اعلا بر مسئله حیثیه بیلیر و ژوری هیئت ده وظیفه سی اقتضای معلوم قراری ویره بیلیر. کیفیت بوشکل وزمینده اولدقجه اورته ده نه دین و علم منازعه سی، نه ده منطقی نزق واردر.

انسان برملکی قیناً و بوتون اقسامیه بیلیمه نیجه بیلدیکی قسملره کوره محاکمه یوروتیور و نتیجه لرینده اوکا کوره ویریور. اسنی بیله ایلک دفعه ایشتدیکم بو حکومتک اجتماعی بینه و حیاتی شرطلری بیلمدن مذکور دعوا حقیقه بر حکم ویرمک بیوده زحمتدر. بالکیز بو وسیله ایله دوشوندیکم بعضی شیلری یازمجم.

آمریقا بر جوق حکومتلرک برلکی اولدیغنه نظر آ بونک اراده سیله برلکه داخل اولان حکومتلرک اراده لرین بر برینه قاریشدرمق هیچ ده دغو و برشی اولماز. فضله اولارق دین و علم منازعه سی چاغی چوقدن کپیرن غریبلر و اولنلرک رشعه سی اولان آمریقاییلر ایچون بودورک بردها عودت ایتمه سنه امکان یوقدر. «تاریخ بر تکرورد» عقیده سنه اینامش منورلر جمعیتلرک شاقی تکیون و تغیرلری کوره جکلرینه سطحی و ظاهری مشابهتله

قاجادی دیمک، الکیمینی وارمز اولان جانکزی مملکتک جانی ایچون بذل ایشتیکز، فوربان ایشتیکز دیمکدر. شو حالده یوردینک حیثیه تعلقی نیدن هر مسئله ده تورک، جانی ویرمکده تردد ایتمیور. هانکی ملتک هر ملتده بولونمایان بوصفی حائرر، باشماق اونک حقیقه، الکصریح، الک آلتماز حتی در. ایشته تلو یخندن آلدیغز حکم ...!

دونه قادار کچیردیکمز شو برقاج امتحانده آلتیان حکملر؛ استقباله عاذ تحمیلره شایان اعتماد بر اساس اولاییلر. بو اعتبارله ملتک آتیمی حقیقه نیکین اولق ایچون صولک بش آتی سنه ک حیثیه باقی کافیدر. مثلا طیاره اعانه سنک مملکتک هر گوشه سنده اولایلدیردینی حیث رفاقی، بو خصوصه کی تحمیلر مزه نه قادار آلداتماش اولدیغیزی کوسترمه یورمی؟ الا و مادیمز، الکفیر ظن ایشتیکمز یرلردن بیله اظهار اولنان تهالکی کوروبده متحس اولماق ممکنمی؟ مکتب چوجوغی کونده لکی، جیتیجی آلتنک تری، چوبان اینکک سوتی، مأمور اوج بش غروش معاشی، هیچ برشی اولمایان ایسه یگانه مالی، یعنی امیدی ویریور. زورله دکیل، ایسته یه ایسته یه .. شو و سوز دکیل، بیله بیله .. زیه صرفایدیه جکی، نه قادار لزومی برایش ایچون اولدیغی بیله بیله ویریور. ملتی ایچون مال ملک نه درکه، روحی تسلییه حاضر ... بوملک خویلو ملتک افرادندن اولق، زم ایچون نه اوده نر بر بر سعادندر. بکا او یله کلیورکه تورک، دوشان شهرلریه بومبا آتقی ایچون طیاره آلتی ایسته یور. هجوم ایدن دوشانلرک شمدی یه قادار جاتنه قیدیغی قارده شارینه آریشمک و اولنلرک کؤکده کی شید روحلریه خبر ویرمک ایسته یورکه:

کریده بر اقدقلری ملت، آرتق حقی کیسه ده بر اقایور؛ وظیفه سنی بر آن اهل ایتمیور. هر کیردیک امتحانده موفق و بوندن صوکرکی حیثیه مسعود اولایه جانله باشله عزم ایشتدر.

حسن علی

~~~~~
 بکن نسخه مزده کی صاحبه کایک ستونک آلتنجی سطرده کی (شارلکن) کله سی (شارلان) اوله قدر، تصبیح و عرض اعتذار اولونور.

ادبی مجلہ :

دور غونلک سری

صنعت محیطمزدہ کی بوسوک سنہلک دور غونلک آتھاق
ورکرہ دھا استبداد دورینک صوک سنہلک نہ تصادف ایدمشدر .
آرادہ بر فرق وارسہ اوڈہ اوزمانکی دور غونلک سرایدن ویریلن
برآمدن حصولہ کھسی ، بوکونکی حرکتسزایمکدہ احتیاری
اولہ سیدر .

ادیانمزدہ کی سکوتی محیطک علاقاسزلگنہ اسناد ایدنلر
ظنلر نہ خطا ایدیورلر . زیرا املکتسزادہ ادبیات شیمدی قہادار
نہ زمان اطرافلی بر علاقہ اویاندر مشدرکہ بوکون نہ علاقہ دارلری
اولسون ؟ محیط اوتدن بری صنعتکارلری تقدیر ایدر ، فقط
باشقہلرینک قاریدر . اساساً بر نفسلک ہیجان فوت بول
مسابقہلر نہ صرف ایدن بر زمرہ نک صنعتلہ مشغول اولمامسی
هیچ شہہ یوقک ، اولماندن چوق خیرلیدر .

اون سنہ اول ادبیاتمزدہ کی کشمش برشکی ، دکیشمش بروچی
واردی . فقط شکلدہ کی تبدلہر حالہر وحدہ کندن چوق قوتلی ایدی .
بالخاصہ لسان ادبی برافادہ طریزی آلتجہ قلملر کیندکجہ آجیلدی .
بالکز بوانکشاف ، بوتون قدرتیله ، مخیلہ ارڈہ کورولمادی .
اون سنہ اولنہ قہادر شعر لسانی کشف ایدیلہمین بر
خزینہ کی ایدی . بوخزینہ نک آناختارنی بولان یحیی کال .
لسان ساحسندہ ، کندبسی تعقب ایدن کنجہلرہ اساسلی
بر موفقیت تأمین ایتدی . کوزمل تورکچہ یز شمرڈہ آتھاق
اون سنہ دن بری دیکہ یوزر . ابلیک زمانلر سامعہ طانی بر
تأثیر بر اقان بو آھنک کیت کیدہ قوتی قاب ایتہہ باشلادی .
بونک باشلیجہ سببی اثرلرک ظرفہ کورہ بر مظروفی بولونما .
ماسیدر . ہرکس بالکز لسانک آھنکی بنمہ یور ، درست
وتیز بر تورکچہ نک مزینتی صنعتی ایچین کافی کورویورڈی .
بوسیلہلرہ ک یازیان اثرلر بر بردن فرقیز اولوبور ، یازیلرہ
مؤثرک شخصیتی تیار ایتہ یورڈی . فی الواقع بو لسان انقلابی
معظم بر کیفیتدی ، فقط بونک شرف ابلیک مؤسسریہ عائدی .
اونلری تعقب ایدن زمرہ نک بالخاصہ اصل شعرڈہ بر حوالہ
کوسترہ سی لازم دی . ایشہ ، مع التأسف ، یز سنہلرہ سورہن
بر صہر سزلگنہ بوحالیہ یاباج صنعتکاری بکھ یوب دورویوزر .
واقعا بوسوک سنہلر بر جوق استعدادلرک موجودیتی
خبر ویردی ، واقعا بعضی عجائب مقتدرک امضالری کورڈک .
فقط بوتون بوکشف جماعتک سسی بر آغیزدن ایشیتیلیور ،

آلہ یورلر . برواقہ مدہ ماضیدن اوفاق برامثال کورسہلر ہان
اصل کیت و کیفیتدہ بوامثال ظن ایدہلرک چابو جق کشفلرہ
بولونیورلر . بوکونکی غرب بنیہ اجتماعہ سی قرون وسطا بنیہ .
اجتماعہ سنک دینہ ناصیل رجوع ایدہ بیلیر ؟

غرب میوہ سی قورڈلانمشہ ویا قورڈلانہ جیسہ بو ، آرتق
اسکی تعصب ایلہ دکل بیکی بر تعصب ایلہ اولاجقدر : بولشویزم
تعصبی ، بوکونکی غربک حاکیتہ صاحب اولان بورژوازیلر ایچون
نہاسکی تعصبلہ باریشمہ ، نہدہ یکی تعصبلہ قوقلاشمہ امکان
یوقدر ظن ایدیورم . اسکی تعصب قارشی اولسہ اولسہ سیاسی
برعناشات کوسترہ بیلیرکہ بو کاجریان دیمک بیلیم نہدر جہ دوغرو
اولا بیلیر ؟ بکا قالیرسہ خارجی سیاستدہ اک جوق دقت ونفوذ .
نظزلہ تعقب ایدہ جکسز جریان ، سوسیا لیزم بولشویزم حرکتلریدر .
حرب عمومی آغزینانی نتیجہ سی غرب میوہ سنہ بولشویزم قوردی
دوشدکدن صوکر ا بولنڈ و سیمز میوہ اسکی حالہ عودت ایتک
حسرتیلہ ہم کوکرنڈن ، ہمہ اک اوزاق محیطلر دن هوا قوت
المق اضطرابنی ہر دقیقہ بر پارچہ دھسا حس ایدیور . تنہکیم
میستر «کنیغ» ک «شرقیہ سی» غربہ سی توجہ ایدہ جکسکیز ؟ سؤالی
بو اضطرابک یاراندنی تحسسلر دن ریدر . بوکونکی سیاست
رجالی ماہر برمانورا الہ یواوش یواوش بولشویکلکی شرقہ یاماق
وشرقلہ بنہ سندن چیقش بر قورڈ کی کوسترمک ایستور .
حال بوکہ کرک سوسیا لیزم ، کرک بولشویزم بوکونکی غربک
اوز اولادیدر . شرقلی ، غربلی ، اسلام ، خریستان صیدیتری
موداسی کچمکہ باشلا یجہ بوتون شرق بولشویک استعدادندہ
کوسترہلرک قدیم فترق و کاری استعمار پولیتیکہ سی ادامہ
ایتدیرمک ایستہن سیاست رجالی آتھق کوندہلک موقتقلر قازانہ
بیلیرلر . شرق ، بوکون نہا قپتالیست ، نہدہ سوسیا لیت ویا
بولشویکدر . اوہنوز اکثریتلہ سیر و مقودوردر . مادی ومعنوی
اسارتی آتھق وکندنی طوبالامقدن دھا مہم ہیچ بر احتیاجی
یوقدر . غرب ، کندی ایچیدن مضطرب واکہ بویوک تہلکہ سی دہ
ینہ کندنہدر . شرقک اضطرابی ایسہ کندنن زیادہ خارجدن
یعنی غربک آشتی حرص وطمعندن تولد ایتکدہدر . غرب ،
بویکی اضطرابہ قارشی نہ قہادر صغیر قالیرسہ دنیا وقہادر بویوک
بر آناشریہ نامزددر . بکا قالیرسہ اصل اوغراشیلہ جق حقیقی
وجہان شمول مسئلہ بودر .

دارالفنون روحیات مدرسی

۲۶ نومبر ۱۳۴۱

مصطفی شکیب